

Lukaixenko, contra tothom

Biellarús viu entre els desitjos de sobirania popular i la marxa frenètica del seu president, Aleksandr Lukaixenko, cap a la integració amb Rússia. Tot sembla indicar que els vots no tenen gaires coses a dir en la situació actual.

No hi havia col·legis electorals, ni ambient de campanya, ni observadors estrangers. Mentre els dos candidats eren l'un a la presó i l'altre a l'exili, els "interventors" es posaven l'urna sota el braç i trucaven porta a porta. Així van ser les eleccions que l'oposició va organitzar a Biellarús entre el 6 i el 16 de maig per escollir un govern a l'ombra d'Aleksandr Lukaixenko, el president autoritari que promou fervorosament la dissolució del

país dins de Rússia. Poder contra poder, cadascú ha marcat les seves regles i les seves cites electorals. Segons la constitució reformada el 1996, Lukaixenko no haurà d'escarrassar-se en una campanya fins al proper mil·lenni. Segons l'antiga constitució, marc de referència opositor, el president hauria de passar per les urnes a mitjan 1999.

Tot i la participació oficiosa del 53% de l'electorat, la validesa dels resultats ha estat posada en

dubte per les mateixes forces organitzadores. A la repressió exercida pel règim de manera directa (250 dels 6.000 interventors van passar per comissaria) o indirecta (segrestos i assassinats de destacats líders polítics, financers i sindicals), s'hi va afegir la situació insòlita dels candidats. L'ex-primer ministre Mikhaïl Txikhir, allunyat de Lukaixenko des del referèndum de 1996 i que va prorrogar el mandat del president cinc anys més, va ser arrestat el mateix

ARXIU

L'accident de la central nuclear de Txernòbil el 1986 va donar ales a l'oposició a Lukaixenko. Encara que els efectes radioactius no han desaparegut, el president ha recuperat la iniciativa política sense que el Front Nacional que agrupa l'oposició sigui capaç de fer-hi res.

dia de presentació de la candidatura, amb l'excusa oficial d'una suposada apropiació de fons públics en l'exercici del seu càrrec. Per la seva banda, Zianon Pazniak, el carismàtic líder i fundador del Front Nacional Bielarús, cada cop més distanciat de la realitat del país des del seu exili als Estats Units, va acabar retirant la candidatura en plenes eleccions. "Hi ha hagut una vil falsificació de vots per part del comitè electoral central", va declarar un incrèdul Pazniak.

Malgrat l'organització dels comicis, l'oposició a Lukaixenko no viu el seu millor moment. Agrupats al voltant del Front Nacional, aquesta xarxa de poder paral·lel ha comptat deu anys des que va basar el seu èxit a explicar les "carnisseries" de la policia política soviètica entre 1939 i 1941 i la difusió de la crua realitat de l'efecte Txernòbil el 1986, que va

abocar a Bielarús el 70% d'emissions radioactives. El Front va fer una bona feina en la recuperació de la llengua i dels símbols d'identitat nacional en un país on la Segona Guerra Mundial va adobar el terreny a l'arrelament del sentiment soviètic. La commemoració del desè aniversari ha coincidit amb una desmobilització creixent en l'imperi de la por i ha convocat un miler escàs de persones al carrer.

El llarg camí cap a Moscou.

Representant de la *nomenklatura* i famós per ser l'únic diputat del Soviet Suprem de la república que

El líder bielarús no ha amagat mai les seves aspiracions d'arribar a tocar poder dins del mateix Kremlin més aviat que tard.

va votar contra la secessió el 1991, Aleksandr Lukaixenko va accedir a la presidència tres anys més tard amb un sorprenent 82% dels vots. Una hàbil combinació de populisme i demagògia va donar-li prou legitimitat per aplicar una política dirigista tant en l'aspecte econòmic com en el disseny de les relacions amb Rússia. L'arribada al poder va anar acompanyada per la purga dels parlamentaris opositors, aplegats des d'aleshores en una cambra paral·lela que reivindica la continuïtat del tretzè Soviet Suprem de Bielarús. El segon pas cap a la dictadura es va escenificar el novembre de 1996, amb la convocatòria d'un referèndum fet a mida que li atorgava poders quasi absoluts. El sistema presidencialista rus, referent clau en la política oficial bielarussa, hi va tenir molt a veure.

No en va, quan encara no havia arribat a l'equador del seu man-

dat, Lukaixenko va abraçar la proposta d'unió amb Rússia llançada per un Ieltsin afeblit de salut i amenaçat per l'ampliació imminent de l'OTAN. La Unió de Repúbliques Sobiranes (URS), amb el beneplàcit de la Duma i del 51,3% dels russos enquestats, va acordar-se l'abril de 1996 i es va oficialitzar el dia de Nadal de 1998 com a "comunitat de destí històric" dels dos països. A la pràctica, la confederació es va traduir en una adhesió de Bielarús al "gran germà" en aspectes d'unitat duanera, harmonització de legislacions, adequació de tarifes energètiques i de transports i convergència cap al ruble.

El conflicte diplomàtic viscut ara fa un any arran de l'expulsió dels representants de les ambaixades occidentals a Drozd, prop de Minsk, va significar un nou acostament per la via expeditiva al recer del poder rus. De retop, Lukaixenko va aconseguir tancar l'aixeta financera i de referència ideològica de la feble oposició.

Borís Miloixenko. El darrer cop mediàtic per al retorn a la unitat eslava ha estat la demanda del Parlament de Belgrad d'integrar-s'hi, just després dels primers atacs de l'OTAN. La maniobra desesperada de Milosevic per trobar suports entre els aliats naturals ja tenia un precedent: a finals de l'any passat el vice-primer ministre iugoslau i líder de l'extrema dreta sèrbia, Vojislav Seselj, va assistir com a convidat d'honor a la novena sessió de l'assemblea parlamentària de l'URS. Els acudits fàcils de la premsa russa ja han batejat aquesta triple aliança amb el nom de BRI, i també li han trobat un president, Borís Miloixenko (de la combinació entre Borís Ieltsin, Slobodan Milosevic i Aleksandr Lukaixenko).

Més enllà de caricatures, el líder bielarús no ha amagat mai les seves aspiracions d'arribar a tocar poder dins del mateix Kremlin. Com un nou Lébed, Lukaixenko viu un matrimoni de conveniència amb Ieltsin que li ha permès fer-se un lloc entre l'electorat rus, gràcies a les seves mesures de marcat

caràcter antioccidental; no és estrany, doncs, que els sondejos de les últimes presidencials a la Federació Russa de 1997 li atorguessin un gens negligible 10% dels vots. La carrera ascendent de Lukaixenko ha superat amb arrogància i menyspreu les eleccions del maig a Bielarús. Davant el fracàs dels comicis, diverses veus dissidents han postulat la necessitat de convocar els set milions d'electors després del 20 de juliol, data en què es compleix el termini establert per l'antiga Constitució per a la presidència de la república. Aquesta nova oportunitat, si més no, té més possibilitats de rebre el vist-i-plau dels observadors internacionals i de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE), i de prendre amb garanties el pols a l'enrocament de Lukaixenko.

**Albert Balanzà
Martí Crespo**

La bogeria dels símbols

La política cultural i nacional d'Aleksandr Lukaixenko s'ha concretat des de 1994 en la liquidació dels símbols identitaris recuperats amb la independència. La llei que establia el bielarús com a única llengua oficial va ser derogada el 1995 en favor de la cooficialitat amb el rus. Més cridaner ha estat el canvi de l'enssenya nacional, substituïda a cop de decret per l'antiga bandera roja de

Bandera oficial de 1991 a 1994

Bandera oficial des de 1994

la República Socialista Soviètica de Bielarús, això sí, sense la falç i el martell. El nom del país ("Bielarús", 'Rus Blanca'), derivat de l'antic estat de la Rus de Kíev, ha de tornar a lluitar amb la deformació russificada "Bielorússia", "Rússia Blanca". **A. B. / M. C.**

MANIFEST DE SUPORT A LA COALICIÓ BLOC-ELS VERDS

Al llarg dels últims anys, i especialment durant la darrera legislatura, la vida política valenciana ha sofert una inflexió cada vegada més negativa que va conduint acceleradament al nostre país a convertir-se en un espai marginal, sense vertadera autonomia de decisió. En aquests anys la nostra recuperació nacional ha anat frustrant-se cada vegada més, mentre que els interessos econòmics valencians són ignorats, els serveis públics es deterioren de manera visible, no existeix una política mediambiental decent, i la llengua i la cultura es converteixen en pur objecte de propaganda política.

Per altra banda, les peculiaritats del sistema electoral valencià -una conseqüència més de les contradiccions d'una transició política mal resolta- han impedit, fins ara, la presència a les Corts Valencianes dels representants d'una opció política que podria haver significat un contrapunt eficaç a tanta ambigüitat i a tanta frustració política. Entenem que la presència al nostre parlament (i també als ajuntaments) de representants del BLOC NACIONALISTA VALENCIÀ en coalició amb ELS VERDS pot significar no solament una defensa sòlida de valors ètics, civils, ecològics i polítics, sinó que al mateix temps ajudarà a la renovació de la vida política i nacional del País Valencià.

Per tot això volem manifestar públicament el nostre suport al BLOC NACIONALISTA VALENCIÀ - ELS VERDS, entenent que amb la seua creixent presència a les institucions valencianes es pot obrir una nova etapa en la vida política del nostre país.

ALFONS CUOCO (ex Senador PSPV i catedràtic d'història) **FRANCESC DE P. BURGUERA** (ex Secretari General PNPV i periodista) **VICENT FRANCH** (prof. de ciència política) **ERNEST GARCIA** (ex-Secretari General PCPV i catedràtic de sociologia) **JOAN F. MIRA** (escriptor i antropòleg) **TUDITORRÓ** (inspectora d'educació) **ANTONI MIRÓ** (pintor) **MANUEL MOLINS** (dramaturg) **JOSEP MARIA FELIP** (prof. de ciència política) **JOSEP VICENT MARQUÉS** (sociòleg) **MANUEL MARTÍNEZ SOSPEDRA** (ex Senador i prof. dret polític) **JOSEP GREGORI** (editor) **DULCE CONTRERAS** (catedràtica d'economia UV) **PEP PÉREZ** (ex dtor. Unió de Llauradors i Ramaders) **JOAQUIM MICHAVILA** (pintor) **RAFAEL NINYOLES** (sociòleg) **PEP CORTÉS** (actor) **VICENT S. OLMOS** (editor i historiador) **AGUSTÍ COLOMINES** (prof. història contemporània UB) **ENRIC PALAU** (sots-director ETSE Agrònoms UPV) **PAU VICIANO** (historiador) **ANACLET PONS** (prof. història contemporània UV) **ROBERT FUSTER** (prof. Dept. Matemàtica Aplicada UPV) **JOSEP FORCADELL** (prof. Universitat d'Alacant) **MATIES SEGURA** (prof. Universitat Jaume I de Castelló) **BIEL SANSANO** (prof. universitari, Elx) **JORDI GIL** (ex president Fed.Voleibol CV) **AMPARO MONTESINOS** (mestra) **JOSEPA CUCÓ** (prof. antropologia social) **VICENT SOLER** (administratiu) **ARTUR VÉLEZ** (membre Consell Social Universitat de València, estudiant) **JOAN G. MARIA** (claustral UV, estudiant) **EDUARD RAMÍREZ** (claustral UV, estudiant) **ANTONI FURIÓ** (prof. història medieval UV) **RAFAEL ARACIL** (catedràtic història contemporània UB) **LEOPOLDO SEGARRA** (metge) **LORENA SEGARRA** (estudiant matemàtiques) **MIQUEL A. FABRA** (economista) **RAFAEL CASTELLÓ** (sociòleg) **JOAN J. CLIMENT** (prof. Universitat Alacant) **JOSEP CODONYER** (arquitecte) **FELIP PASTOR** (bibliotecari) **ASSOCIACIÓ CÍVICA JARDÍ D'AIORA; DANIEL CLIMENT** (prof. institut Alacant) **EMILI GASCÓ** (prof. de valencià) **IMMA RICHART** (professora) **AMANDA GASCÓ** (licenciada comunicació audiovisual) **MIQUEL JUAN** (ex regidor PNPV) **JORDI SANTOLARIA** (consultor d'administracions públiques) **RAMON RAMON** (traductor-corrector) **ROSA MUNOZ** (professora institut) **EMPAR MUNOZ** (sanitària) i 182 signatures més...

A més d'estes adhesions, també han manifestat el seu suport a la candidatura les següents persones membres de la **UNIÓ DEMOCRÀTICA DEL POBLE VALENCIÀ: JOAQUIM MALDONADO, AGUSTÍ COLOMER, JULI JUST, JOSEP V. BOIRA, XAVIER MALDONADO, SALVADOR ALBERT, VICENT DIEGO**

La coalició BLOC-ELS VERDS agraeix les adhesions revudes. Si voleu adherir-vos poseu-vos en contacte: cj14506@autovia.com <<mailto:cj14506@autovia.com>> Telèfon 96 382 62 78 Fax 96 382 62 75